

Jyväskylän vihreiden nuorten ja opiskelijoiden, Grönionin, vaaliohjelma kunnallisvaaleihin 2008

Osa-alueet:

- 1.Tasa-arvo & yhdenvertaisuus
- 2.Ympäristö ja sosiaalinen vastuu
- 3.Vapaus
- 4.Hyvinvointi
- 5.Oikeudenmukaisuus ja demokratia
- 6.Riippumattomuus, avoimuus ja sisäinen vapaus
- 7.Katse tulevaisuuteen

1.Tasa-arvo & yhdenvertaisuus

Yhteiskunnan tulee kohdella ihmisiä yhdenvertaisesti sosiaalisesta taustasta riippumatta. Jokaisella on oltava oikeus itsensä toteuttamiseen omista sosiaalisista lähtökohdistaan käsin. Esimerkiksi ikä, sukupuoli, alkuperä, kieli, uskonto, vakaumus, vammaisuus tai seksuaalinen suuntautuminen eivät saa johtaa syrjimiseen. Kaupungin tulee toimia aktiivisesti sukupuolten välisen palkkatasa-arvon edistämiseksi ja näyttää esimerkkiä tasa-arvoisesta palkkapolitiikasta omista työsuhteissaan. Ihmisillä tulee olla yhdenvertaiset mahdollisuudet koulutukseen, työllistymiseen sekä aktiiviseen kansalaisuuteen. Erilaisuus on voimavara. Syrjintää on ennaltaehkäistävä eikä sitä tule sietää. Liikkumisen esteettömyys on turvattava kaikille kaupungissa. Liikkumista helpottavien luiskien on oltava kunnossa kaikissa julkisissa rakennuksissa. Liikuntarajoitteisten kuljetuksia ydinkeskustaan on parannettava esimerkiksi helpottamalla tilataksien kulkua ydinkeskustaan.

Uuden Jyväskylän kuntaliitos ei saa huonontaa palveluja missään osassa Jyväskylää. Esimerkiksi Korpilahden terveystalvelut on säilytettävä.

Koulutuspolitiikan tulee olla tasa-arvoista. Ulkomaisille tutkinto-opiskelijoille on taattava samat oikeudet uussuomalaisten kanssa. Samojen opiskelija-alennusten ja palveluiden tulee koskea myös ulkomaisia opiskelijoita esimerkiksi joukkoliikenteen osalta. Euroopan unionin alueelta tai sen ulkopuolelta tulevilta opiskelijoilta ei tulevaisuudessakaan tule periä lukukausimaksuja.

2.Ympäristö ja sosiaalinen vastuu

Monimuotoinen ja hyvinvoiva ympäristö on edellytys olemassaolollemme. Kaikessa toiminnassa, myös poliittisessa päätöksenteossa, on huomioitava ympäristövaikutukset sekä eettiset näkökohdat. Vihreän imagon ja elämäntavan omaava kaupunki menestyy tulevaisuudessakin.

Kaupungin tulee ottaa huomattavasti isompi rooli joukkoliikenteen kehittämisessä. On ennakkoluulottomasti tutkittava, onko kaupungin monopoli paras ratkaisu bussiliikenteen järjestämiseksi. Tietullien ja ruuhkamaksujen mahdollisuus Jyväskylässä on selvitettävä. Opiskelija-

alennukset on ulotettava paikallisliikenteeseen opiskelijan asuinkunnasta riippumatta.

Joukkoliikenteen suunnittelussa täytyy kokeilla eri vaihtoehtoja rohkeasti. Uusia ratkaisuja voisivat olla esimerkiksi minibussit ja keskusta-alueella ilmainen joukkoliikenne. Lippujen hintoja on alennettava ja vuoroja lisättävä. Jyväskylän tulee olla aktiivisesti mukana raideliikenteen kehittämisessä kattavammasi Keski-Suomessa.

Keuyen liikenteen asemaa on parannettava. Polkupyörille on rakennettava omia kaistoja keskustan alueelle. Kauppakatu tulee muuttaa kävelykaduksi yliopistokampukselle saakka. Kaupunkipyöristä ja työsuuhdepyöristä on tehtävä elävää todellisuutta.

Rakentamisessa tulee suosia tiivistä yhdyskuntaa, jossa palvelut ja koti ovat lähellä toisiaan. Kaavoituksessa on huomioitava arvokkaat luontokohteet. Luontoon tulisi suhtautua osana kaupunkia myös ihmisten hyvinvoinnin vuoksi. Arvokkaista luontokohteita ovat esimerkiksi Jyväsjärvi ja Haukanniemi.

Jyväskylä täytyy julistautua Reilun kaupan kaupungiksi. Sosiaalisen vastuun on oltava läsnä kaikissa kaupungin hankinnoissa, mikä näkyy esimerkiksi ihmisoikeuskysymysten huomioon ottamisena. Kilpailutustilanteissa kriteerinä ei saa olla ainoastaan hinta! Kaupungin on huomioitava eettiset periaatteet myös omistajapolitiikassaan.

Kasvisruokaan on alettava suhtautua ennakkoluulottomammin kaupungin ruokapalveluja suunniteltaessa. Lähiuokaa, luomua sekä kausituotteita tulee suosia nykyistä enemmän. Geenimanipuloituun ruokaan tulee suhtautua terveellä epäluuloisuudella sekä varovaisuudella. Rakennukset aiheuttavat neljänneksen kasvihuonepäästöistä ja kuluttavat 40% energiasta. Kaupungin rakentamiin rakennuksiin tulee asettaa vaatimukseksi vähintään A-energialuokka. Investointikustannukset maksavat itsensä takaisin. Energiansäästön ei-linja on saatava loppumaan. Energiavalinnoissa on panostettava uusiutuvaan energiaan. Näillä valinnoilla on aina kauaskantoiset vaikutukset.

Omarantaisten tonttien myymistä Jyväsjärven tai Tuomiojärven rantaan tulee tarkastella kriittisesti. Kaavoituksessa on nähtävä yleisen virkistyskäytön tarve. Rantaraitti ja Jyväsjärven rantojen luonto on huomioitava. Kaikkea ylimääräistä tilaa ei tarvitse peittää nurmikolla; luonnontilainenkin on kaunista. Tienjakajille ja äänivalleille voidaan istuttaa suomalaisia niittykasveja ja näin luoda oivaa ympäristöä myös katoaville perinneympäristöjen hyönteislajeille.

3. Vapaus

Yhteiskunnan tulee tukea yksilön yhteisöllisiä valintoja. Ihmisten on voitava osallistua yhteiskunnalliseen elämään monipuolisesti. Jyväskylän tulee tukea myös sellaista vaihtoehtokulttuuria, joka poikkeaa valtakulttuurista. Erilaisia elämäntyylyjä on kohdeltava yhdenvertaisina: esimerkiksi kulutuskriittiseen elämäntapaan on suhtauduttava tasavertaisena vaihtoehtona ja kaupungin tulee tarjota asukkailleen siihen paremmat mahdollisuudet. Vapaata ei-kaupallista kaupunkitilaa tulee lisätä, samoin ilmoitus- ja kokoontumistilaa.

4. Hyvinvointi

Ihmisten fyysinen, henkinen ja sosiaalinen hyvinvointi on perusta kestäväälle yhteiskuntakehitykselle. Yksilön ja yhteiskunnan hyvinvoinnin tulee tukea toisiaan.

Sekä yksityisen että julkisen päivähoidon tulee olla vaihtoehtoja siten, että vanhemmille taataan valinnanvapaus. Tämän voisi toteuttaa päivähoitoyksiköllä, jonka voisi käyttää perhepäivähoitossa, kunnan/yksityisen päiväkotimaksuihin tai kotihoidon tukena. Kunnalliset päiväkodit tulee siirtää Vihreä lippu -ympäristöjärjestelmään kuuluviksi.

Jyväskylässä on värikäs kulttuuri-identiteetti, jonka monimuotoisuutta on tuettava tukemalla esimerkiksi tee-se-itse-kulttuuria ja vapaaehtoistyötä. On luotava kulttuuriviikko, jolloin on esimerkiksi vapaa sisäänpääsy eri kulttuuripalveluihin.

Aktiiviseen liikkumiseen tulee kannustaa. Liikuntarahojen jaossa on keskityttävä kalliiden selvitysten sijaan toimiin, joilla todella edistetään kuntalaisten terveyttä. Ympäristöystävällisiä liikuntamuotoja on suosittava. Myös huippuliikunnan rahoitus kohdistuu Jyväskylässä turhan harvoille. Kaupungissa on luotava edellytyksen muullekin kuin taloudelliselle kasvulle. Kuntalaisten elämänlaatua ei paranneta lisäämällä materiaa, vaan tukemalla ihmisten itsensä toteuttamista. Ihmisillä on oltava oikeus hitaaseen elämään; on lupa pysähtyä ennen kuin on pakko pysähtyä. Kaupungin tulee tukea monimuotoista kulttuuria. Elävän musiikin tarjonta keskustan alueella täytyy turvata. Kaupunki voi olla merkittävänä toimijana monipuolisen ravintola- ja kahvilakulttuurin luomisessa. Nykyinen kulttuuria yksipuolistava kehitys ja suurten ketjujen dominointi on katkaistava esimerkiksi lupamenettelyä muuttamalla.

Lähiväkivaltaan on puututtava ja kaikille osapuolille tarjottava apua. Asioiden suhteen työtä tekeville järjestöille on mahdollistettava riittävät resurssit. Lapsiperheille ja etenkin yksinhuoltajille on tarjottava ennaltaehkäisevää apua uupumiseen. Pienellä korvauksella ja kaupungin tuella voisi palkata tukihenkilöitä antamaan vanhemmille kaivattuja vapaa-aittoja. Esimerkiksi Korpilahdella tämä toimii erinomaisesti.

Senioriseteli on otettava käyttöön. Eläkeläisille tulee mahdollisuus päättää, mistä hankkii tarvitsemansa koti/erityishoidon. Setelin käyttö olisi oltava mahdollista myös koti- ja omaishoidossa sekä vammaispalveluissa.

Kuntalaisen tulee saada sosiaalilainaa kunnalta markkinaehtoisesti korottomasti 4000 euroon asti. Tämä on hyödyllistä esimerkiksi odotellessa toimeentulotukipäätöstä, tai kun kuntalainen sopeuttaa menojaan uuteen elämäntilanteeseensa.

Kunnan on kannettava vastuunsa laadukkaana terveydenhuollon järjestämisessä toisen asteen ja ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Opiskelijoiden kokonaisvaltainen hyvinvointi on kaupungin vastuulla ja siihen on löydettävä rahoitus. Terveystieteiden ammattilaisille on koulutuksen avulla annettava paremmat valmiudet eri kulttuureista tulevien kohtaamiseen. Mielenterveysvuoroihin on asetettava jononpurkuvuoro ja ensikäynti psykologille tulisi järjestyä nykyistä nopeammin.

5.Oikeudenmukaisuus ja demokratia

Oikeudenmukaisuuden periaatteiden tulee olla läsnä kaikkialla. Yhteiskunnan rakenteet eivät saa olla syrjiviä vaan elämänvalintoja tukevia. Kaupungin on mietittävä, miten tuoda päätöksentekoa lähemmäs

tavallista kansalaista; miten kaupunki voisi innostaa kansalaisia mukaan vaikuttamaan? Lähidemokratian toteutuminen turvattava ja kansalaisen vaikutusmahdollisuuksia parannettava. Tätä on esimerkiksi kansalaisjärjestöjen työn tukeminen. Tukimuotona voi olla esimerkiksi yhdistyksille myönnettävä starttiraha.

Kaupungin on luotava aloitepankki kotisivuilleen kuntalaisten aloitteille. Nuorten vaikutusmahdollisuuksia tulee lisätä esimerkiksi nuorten kyselytunnilla, joita tulee olla vähintään kaksi kertaa vuodessa. ”Pikkuparlamentin” luominen Jyväskylään voi olla tehokas lasten ja nuorten poliittisen tietoisuuden lisääjä. Kaupungin olisi oltava aktiivisempi myös oppilaitosten suuntaan. Kaupunkilaisilla tulee olla mahdollisuus ilmaista kantansa helposti ja vaikuttavasti esimerkiksi kaavoitusasioissa: haluammeko esimerkiksi yhteistä satamatilaa niin paljon, että Jyväsjärven ekosysteemi ollaan valmiita vaarantamaan?

6.Riippumattomuus, avoimuus ja sisäinen vapaus

Poliittisen toiminnan ja päätöksenteon tulee olla avointa ja eturyhmistä riippumatonta. Tehokkuus ei ole ainoa päätöksenteon arvo. Poliittinen riippumattomuus mahdollistaa kokonaisvaltaisen politiikan, joka ei ole sidottu eri ajassa ja paikassa syntyneisiin teeseihin. Poliittisen päätöksenteon avoimuudella lisätään ihmisten mahdollisuuksia osallistua yhteiskunnalliseen keskusteluun. Ihmisten tulee saada tarvitsemaansa tietoa ja voida myös valvoa poliittista toimintaa. Avoimuus on otettava huomioon jo päätöksentekovaiheessa, ihmisillä tulee olla vapaus olla eri mieltä.

Grönioni toimii omien arvojen ja tavoitteidensa puolesta. Meille tärkeää on jokaisen vapaus olla eri mieltä. Puolueenkasvatustavoitteet eivät ohjaa toimintaamme. Tarkoituksemme on muuttaa maailmaa, ei lisätä jäsenmäärää. Grönioni on maailman radikaali ääni!

7.Katse tulevaisuuteen

Tässä ajassa tehtävät päätökset luovat pohjan tulevaisuuden valinnoille. Poliitiikkaa on kyettävä suunnittelemaan seuraavia vaaleja pidemmälle; kestäväälle pohjalle rakennettu yhteiskuntakehitys takaa ihanteidemme säilymisen myös tulevaisuudessa.